

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyně JUDr. Ivonou Šubrtovou v právní věci

žalobce: P. H.

proti

žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**
se sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. března 2021, č. j. OD 231/21-2/67.1/21045/ŠN,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

- 1. Žalobce byl rozhodnutím Městského úřadu v Jilemnici, odbor dopravy (dále také jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 20. 1. 2021, sp. zn. MUJI 87/2020/OD, uznán vinným z následujících dvou přestupků:
 - a) z úmyslného spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil

porušením § 5 odst. 1 písm. f) téhož zákona tím, že dne 6. 11. 2019 v čase 23:50 hodin s pokračováním do dne 7. 11. 2019, v obci Rokytnice nad Jizerou, v části Horní Rokytnice, na místní komunikaci ve směru k části obce Hrušov, řídil motorové vozidlo Land Rover Discovery, RZ X, přičemž byl u parkovací plochy dne 7. 11. 2019 v čase 00:05 hodin zastaven a kontrolován hlídkou Policie ČR a následně byl vyzván, aby se podrobil dechové zkoušce ke zjištění přítomnosti alkoholu v krvi, kterou odmítl, a dále, aby se podrobil odbornému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem žilní krve, kterému se rovněž přes řádné poučení odmítl podrobit; a dále

- b) z nedbalostního spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, kterého se dopustil porušením § 6 odst. 7 písm. a) téhož zákona tím, že v souvislosti s jednáním uvedeným pod písm. a) neměl u sebe jako řidič motorového vozidla řidičský průkaz.
- 2. Za uvedené přestupky správní orgán prvního stupně uložil žalobci správní trest pokuty ve výši 25 000 Kč a správní trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců s účinností ode dne nabytí právní moci prvostupňového rozhodnutí. Současně byla žalobci uložena povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.
- 3. Žalovaný rozhodnutím ze dne 16. 3. 2021, č. j. OD 231/21-2/67.1/21045/ŠN (dále jen „napadené rozhodnutí“) rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil a zamítl žalobcovo odvolání.
- 4. Soud uvádí, že v dané věci bylo správními orgány rozhodováno již podruhé poté, co bylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 17. 2. 2020, sp. zn. MUJI 87/2020/OD (dále jen „první prvostupňové rozhodnutí“), zrušeno rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 5. 2020, č. j. OD 394/20-2/97.1/20087/ŠN, a celý případ byl vrácen k novému projednání správnímu orgánu prvního stupně.

II. Žalobní argumentace

- 5. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce včas podanou žalobou. Žalobce uvedl, že správní orgány obou stupňů porušily jeho právo na obhajobu, neboť neakceptovaly omluvu z ústního jednání podloženou rozhodnutím o dočasné pracovní neschopnosti a vyjádřením ošetřujícího lékaře. Ze spisové dokumentace je patrné, že správní orgán prvního stupně si žalobcovo tvrzení ohledně trvání pracovní neschopnosti ověřil. Dočasná pracovní neschopnost trvala i v době, na kterou bylo nařízeno ústní jednání pro projednání přestupků. Ze sdělení ošetřujícího lékaře vyplynulo, že žalobce měl v rámci déletrvající pracovní neschopnosti umožněny vycházky za účelem návštěvy zdravotnických zařízení. Přestože se lékař na přímý dotaz správního orgánu, zda se žalobce může účastnit ústního jednání, výslovně nevyjádřil, lze dle žalobce dovodit, že vycházky byly povolené jen za účelem výjimečného řešení zdravotního stavu.
- 6. Žalobce poukázal na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 11. 2019, sp. zn. 72 A 8/2018, dle kterého závažným důvodem pro omluvu z jednání je zejména pracovní neschopnost uznaná lékařem. Má proto za to, že jím tvrzená pracovní neschopnost byla oprávněným důvodem neúčasti na ústním jednání.
- 7. Vzhledem k tomu, že správní orgán prvního stupně považoval účast žalobce na ústním jednání za tak zásadní, že byl ochoten ji vynutit za pomoci přísných právních nástrojů (v předvolání uvedl možnost uložení pořádkové pokuty a předvedení), považuje žalobce

za nezákonný takový postup správního orgánu, kdy vyhodnotil omluvu žalobce, podloženou lékařským vyjádřením, jako nedůvodnou a ve věci rozhodl, aniž by dal žalobci možnost se vyjádřit.

8. Tím, že žalovaný po žalobci požadoval lékařské potvrzení, kde by bylo výslovně uvedeno, že se nemůže účastnit ústního jednání, mu uložil nesplnitelnou podmínku, respektive podmínku, která nezávisí na žalobci samotném. Takový požadavek je podle žalobce nepřipustný. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2008, č. j. 2 As 16/2008-41, dle kterého vydání rozhodnutí bez nařízení ústního jednání představuje vadu řízení, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Správní orgán se má důvodností omluvy účastníka správního řízení zabývat i v případě, že ji považuje za účelovou.
9. Dále žalobce uvedl, že judikatura Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 2. 10. 2013, č. j. 6 As 29/2013-87), které se dovolává žalovaný, na zdejší věc nedopadá. Zdůraznil, že zásada volného hodnocení důkazů, která je založena na vnitřním přesvědčení úřední osoby v žádném případě nemůže být zneužívána k libovůli správního orgánu a správní orgán by měl být vázán elementárními principy správního rozhodování. Akcent na její dodržování by měl být kladen zejména ve správním trestání.
10. Podle žalobce postupem správního orgánu prvního stupně došlo k porušení § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), jelikož mu nebylo umožněno vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ve věci k podkladům rozhodnutí. Došlo tedy k porušení principu právního státu, práva na soudní ochranu a na soudní přezkum, které jsou zakotveny v ústavním pořádku.
11. Žalobce dále uvedl, že správní orgán prvního stupně ve výroku rozhodnutí nepřesně stanovil, kde se stal skutek, o kterém bylo vedeno přestupkové řízení. Uvedení místa spáchání přestupku slovy „v obci Rokytnice nad Jizerou, v části Horní Rokytnice“ a obecný odkaz na „místní komunikaci ve směru k části obce Hrušov“, doplněný zmínkou o místu zastavení hlídkou policie „u parkovací plochy P2“, není dle žalobce určité tak, jak požaduje judikatura správních soudů. V této souvislosti žalobce připomněl, že první prvostupňové rozhodnutí žalovaný zrušil pro nedostatečné určení času spáchání přestupku. Tento nedostatek však nebyl odstraněn. Pokud měl přestupek spočívat v odmítnutí podrobení se úkonům, nemohlo se tak stát 6. 11. 2019 v čase od 23:50, jelikož žalobce byl hlídkou Policie České republiky zastaven až 7. 11. 2019 v 00:05 hodin.
12. Nepřijatelný, zmatečný a zavádějící je dle žalobce popis samotného skutku ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Zde se uvádí, že žalobce v uvedeném čase a místě řídil motorové vozidlo. Řízením motorového vozidla však nelze naplnit skutkovou podstatu přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu.
13. Pokud byl žalobce dle výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně „vyzván, aby se podrobil dechové zkoušce ke zjištění přítomnosti alkoholu v krvi“, je tento výrok rovněž nezákonný, neboť vyzvat osobu lze toliko k podrobení se orientačnímu vyšetření nebo odbornému vyšetření. Dechovou zkouškou nelze zjistit obsah alkoholu v krvi, nýbrž jen jeho přítomnost v dechu pro případné využití dalších metod. Proto je dle žalobce výrok rozhodnutí zmatečný a nejednoznačný.
14. Žalobce poukázal na skutečnost, že správní orgán prvního stupně ve výroku rozhodnutí cituje § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, text však neodpovídá znění onoho

ustanovení, a zvláštní předpis, na který je ve výroku odkazováno, není citován ve výroku ani v odůvodnění.

15. Z žádného podkladu pro rozhodnutí nevyplývá, jakým způsobem byl žalobce vyzván k úkonům, z jejichž odmítnutí je viněn, tedy zda byl dodržen zákon ze strany policistů. V rozhodnutích správních orgánů obou stupňů jsou rozdíly. Ve výrokové části rozhodnutí o přestupku správního orgánu prvního stupně se uvádí, že žalobce „byl vyzván, aby se podrobil odbornému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem žilní krve“. V témže rozhodnutí v odůvodnění se uvádí, že žalobce „byl vyzván, aby se podrobil dechové zkoušce ke zjištění přítomnosti alkoholu v krvi. Přes výzvu a řádné poučení se obviněný odmítl podrobit dechové zkoušce a odbornému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem žilní krve.“ V oznámení o přestupku se uvádí, že „se obviněný odmítl podrobit odbornému vyšetření přístrojem Dräger (dechové zkoušce) ke zjištění ovlivnění alkoholem“ a že „se obviněný rovněž nepodrobil odbornému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem žilní krve pro zjištění případného ovlivnění při řízení motorového vozidla.“ Není však zmíněno, že by byl k takovému podrobení se vyzván.
16. V odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a v odůvodnění napadeného rozhodnutí se pak uvádí, že žalobce byl poučen. Žalobce namítá, že poučen byl jen o obecném faktu, že do 1 promile se jedná o přestupek, nad 1 promile jde o trestný čin. Podle žalobce se jednalo o nesprávné poučení, které fakticky nahradilo zákonné poučení o následcích odmítnutí podrobení se úkonu, jemuž nepředcházela zákonem požadovaná výzva pro takový úkon veřejné moci. Výzva musí začínat slovy „jménem zákona...“, k čemuž nedošlo. Tento fakt se nikde ve spisovém materiálu neobjevil a správní orgány si neověřily, zda byla výzva učiněna v souladu se zákonem. Pokud správní orgány považovaly výzvu za zákonnou, podle žalobce pochybily. Z pokaždé jinak popsaného obsahu výzvy a absence toho, jak a k čemu měl být žalobce vyzván, žalobce dovozuje, že napadené rozhodnutí je zmatečné a nepřezkoumatelné. Na tom nic nemění, že žalobce podepsal dokument, který mu byl policistou k podpisu předložen. Ústní výzvu orgánu veřejné moci totiž dle žalobce nelze nahradit podpisem papíru.
17. Dále žalobce napadl konstatování žalovaného, že byly využity všechny důkazní prostředky, které byly vhodné ke zjištění stavu věci, a výslovně přitom zmínil úřední záznam sepsaný hlídkou Policie České republiky. Policisté, kteří jej sepsali, byli následně vyslechnuti jako svědci. Není přitom patrné, jaká zjištění z jednotlivých podkladů správní orgán prvního stupně učinil, a nezjišťoval to ani žalovaný. Porušení zásady presumpce neviny pak žalobce dovozuje z toho, že správní orgán prvního stupně v odůvodnění svého rozhodnutí po opsaném protokolu z ústního jednání výslovně uvedl, že „po zhodnocení svědeckých výpovědí policistů jako důkazního materiálu konstatuje, že tyto jsou v zásadních bodech stejné a nevnese do celého případu pochybnosti.“
18. Nesprávný je dle žalobce i samotný výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, neboť uvedení „je uznán vinným“ je sloveso v dokonavém tvaru a vyvolává dojem, že k uznání viny došlo již v minulosti. Správný tvar by dle žalobce byl „je vinen“. Navíc používání zkratk ve výroku rozhodnutí jej činí nepřezkoumatelným. Zmatečnost výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně spatřuje žalobce i v tom, že splatnost pokuty váže na nabytí právní moci „tohoto příkazu“ nikoliv rozhodnutí.

19. Žalobce namítá i formální nedostatek rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, jelikož obsahuje pouze označení „naše značka“ a „pořadové číslo“, aniž by bylo patrné, zda jde o náležitost ve smyslu správního řádu. Žalovaný tento nedostatek přeshel. Matoucí je pak skutečnost, že jeden správní orgán stanoví trest v letech, druhý správní orgán v měsících.
20. Žalovaný dle žalobce sice uvedl, že některé nedostatky odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně jím mohou být odstraněny, neuvedl však jaké nedostatky má na mysli či jak odůvodnění změnil. Omezil se tak pouze na obecné konstatování. V tom žalobce také spatřuje vadu nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.
21. K uloženým správním trestům žalobce namítá, že správní orgán prvního stupně nedostatečně odůvodnil jejich výši, přestože to zákon vyžaduje.
22. Závěrem žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a aby žalovanému uložil povinnost uhradit mu náklady řízení.

III. Vyjádření žalovaného

23. Žalovaný ve svém vyjádření pouze odkázal na napadené rozhodnutí s tím, že se v něm vypořádal s námitkami žalobce. Navrhl, aby soud žalobu v celém rozsahu zamítl podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2020 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.).

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

24. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního s. ř. s. v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). O věci samé rozhodl bez jednání, neboť s tím účastníci souhlasili (§ 51 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům.

A. Skutkový stav věci

25. Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že správní orgán prvního stupně dne 9. 1. 2020 obdržel od Policie České republiky oznámení o přestupku, kterého se měl žalobce dopustit dne 7. 11. 2019 v 00:05 hodin tím, že řídil v Rokytnici nad Jizerou, část Horní Rokytnice, na místní komunikaci motorové vozidlo Land Rover Discovery, RZ, a odmítl se podrobit dechové zkoušce. Přílohou oznámení o přestupku je úřední záznam sepsaný 7. 11. 2019 pprap. H. K., ve kterém se uvádí, že při hlídkové službě téhož dne v 00:05 hodin pomocí výstražných modrých světel a doprovodného červeného světla bylo hlídkou Policie České republiky zastaveno motorové vozidlo, které řídil žalobce. Žalobce byl vyzván k předložení dokladů potřebných pro provoz a řízení motorových vozidel na pozemních komunikacích. Na výzvu žalobce reagoval tak, že předložil pouze osvědčení o registraci vozidla a uvedl, že doklady nemá u sebe, ale na chalupě, kam právě jede. Protože byl z žalobce cítit alkohol, byl vyzván dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu k provedení dechové zkoušky, což odmítl. Byl poučen, že se dopouští přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, čemuž žalobce porozuměl a souhlasil. Na dotaz, odkud a kam jede, žalobce uvedl, že jede z hospody, kde vypil čtyři püllitry desetistupňového piva, že si je vědom, že řídí pod vlivem alkoholu, a že jede na svou chatu v X. Dále sdělil, že neužívá žádné léky ani návykové látky, což prokázal test Drugwipe, který byl proveden s negativním výsledkem. Další přílohou

oznámení o přestupku je úřední záznam sepsaný 7. 11. 2019 prap. V. Š., ve kterém se uvádí tytéž skutečnosti. Dalšími přílohami oznámení o přestupku je vyplněný formulář „Oznámení přestupku řízení vozidla pod vlivem alkoholu“ a „Úřední záznam o kontrole řidiče podezřelého z požití alkoholických nápojů nebo jiné návykové látky před anebo během jízdy“.

26. Žalobci bylo dne 5. 2. 2020 doručeno oznámení o nařízení ústního jednání na den 17. 2. 2020 (pondělí), ze kterého se dne 14. 2. 2020 (pátek) omluvil z důvodu dovolené a požádal o náhradní termín ústního jednání. Správní orgán prvního stupně tuto omluvu nepřijal a dne 17. 2. 2020 vydal první prvostupňové rozhodnutí, které bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 5. 2020, č. j. OD 394/20-2/67.1/20087/ŠN, zrušeno z důvodu, že nebylo provedeno řádné dokazování, skutkový stav nebyl dostatečně zjištěn a rovněž v rozhodnutí nebyl dostatečně určen čas spáchání přestupku. Věc proto byla vrácena správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání.
27. V rámci dalšího řízení o přestupku se žalobce opakovaně omluvil z účasti na nařízeném ústním jednání s poukazem na špatný zdravotní stav. Žalobci bylo dne 21. 8. 2020 fikcí doručeno oznámení o nařízení ústního jednání na den 26. 8. 2020, ze kterého se dne 25. 8. 2020 omluvil kvůli pracovní neschopnosti, což dne 28. 8. 2020 doložil lékařskou zprávou ze dne 25. 8. 2020 a rozhodnutím o dočasné pracovní neschopnosti z téhož dne. Tuto omluvu správní orgán akceptoval. Správní orgán prvního stupně poté ve dnech 14. 9. 2020 a 16. 10. 2020 ověřil u okresní správy sociálního zabezpečení, že pracovní neschopnost žalobce nadále trvá. Dne 13. 11. 2020 správní orgán prvního stupně zaslal písemnou žádost o součinnost ošetřujícímu lékaři žalobce s dotazem, zda žalobce má povoleny vycházky a zda jeho zdravotní stav umožňuje účastnit se ústního jednání. Ten správnímu orgánu zaslal lékařskou zprávu ze dne 23. 11. 2020, kde uvedl, že žalobce má povolené vycházky za účelem návštěvy zdravotnických zařízení a že nelze vyloučit neurochirurgickou intervenci. Dne 17. 12. 2020 bylo žalobci do vlastních rukou doručeno oznámení o nařízení ústního jednání a výsledku svědků na den 4. 1. 2021. Žalobce se dne 31. 12. 2020 z jednání omluvil s tím, že pracovní neschopnost trvá, nemůže sedět a není schopen se na ústní jednání dopravit. K tomu doložil lékařskou zprávu ze dne 23. 11. 2020 a potvrzení, že pracovní neschopnost trvá. Ústní jednání s výsledky svědků (pprap. H. K. a prap. V. Š.) se konalo dne 4. 1. 2021 bez účasti žalobce.
28. Dne 20. 1. 2021 správní orgán prvního stupně vydal ve věci rozhodnutí, které žalobce napadl odvoláním. Žalovaný napadeným rozhodnutím žalobcovo odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

B. Právní závěry

29. Po provedeném přezkumném řízení soud dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.
30. Významná část žalobních námitek směřuje primárně k zákonnosti postupu správního orgánu prvního stupně při nařízení ústního jednání, respektive neakceptování omluvy žalobce z ústního jednání a následného konání ústního jednání v jeho nepřítomnosti. Proto krajský soud předně v následující části odůvodnění posoudí žalobní námitky týkající se konání ústního jednání v nepřítomnosti žalobce a zejména důvodnosti jeho omluvy z ústního jednání.
31. Pro přehlednost krajský soud na tomto místě rekapituluje, že dne 21. 8. 2020 bylo žalobci fikcí doručeno oznámení o nařízení ústního jednání na den 26. 8. 2020. Dne 25. 8. 2020 se

žalobce správnímu orgánu prvního stupně omluvil prostřednictvím emailu se zdůvodněním, že je v pracovní neschopnosti, má podezření na výhrěz ploténky, čeká na vyšetření magnetickou rezonancí a že z důvodu velkých bolestí nemůže delší dobu sedět. Avizoval, že zprávu od lékaře a kopii neschopenky pošle poštou. Lékařská zpráva ze dne 25. 8. 2020 a rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti z téhož dne pak byla správnímu orgánu prvního stupně doručena dne 28. 8. 2020. Jak správní orgán prvního stupně ověřil u okresní správy sociálního zabezpečení, pracovní neschopnost žalobce i v těchto dnech trvala. Dne 13. 11. 2020 správní orgán prvního stupně zaslal žádost o součinnost ošetřujícímu lékaři žalobce s dotazem, zda žalobce má povoleny vycházky a zda jeho zdravotní stav umožňuje účastnit se ústního jednání. Lékař zaslal správnímu orgánu lékařskou zprávu ze dne 23. 11. 2020, ve které neuvedl, že žalobce není schopen účastnit se ústního jednání před správním orgánem. Pouze potvrdil, že žalobce je stále v pracovní neschopnosti, dále uvedl, že žalobce má povolené vycházky ve standardní době v dopoledních a odpoledních hodinách za účelem návštěvy zdravotnických zařízení a že nelze vyloučit neurochirurgickou intervenci. Správní orgán prvního stupně nařídil konání ústní jednání na den 4. 1. 2021 (pondělí). Oznámení o nařízení ústního jednání bylo žalobci doručeno dne 17. 12. 2020. Žalobce se však i z tohoto jednání omluvil, a to dne 31. 12. 2020 (čtvrtek, poslední pracovní den před nařízeným jednáním), což zdůvodnil tím, že jeho obtíže nadále trvají. To doložil lékařskou zprávou ze dne 23. 11. 2020. Jde o totožnou lékařskou zprávu, kterou si správní orgán prvního stupně sám od ošetřujícího lékaře žalobce již předtím opatřil.

32. Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“) v § 80 odst. 4 stanoví, že: *„[ú]stní jednání lze konat bez přítomnosti obviněného jen tehdy, jestliže byl řádně předvolán a [...] pokud se na předvolání nedostaví bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu.“* V této věci je sporu o tom, zda se žalobce náležitě omluvil.
33. Podmínky, které musí splňovat omluva z ústního jednání, aby byla náležitá, shrnul Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 6. 2013, č. j. 6 As 25/2013-23, následovně: *„Aby mohla být omluva obviněného z přestupku z nařízeného ústního jednání považována za náležitou, musí být splněny tři podmínky: 1) Obviněný se musí omluvit neodkladně, tedy ihned, jakmile mu to okolnosti dovolí. Z toho pohledu nebude náležitá např. omluva učiněná těsně před jednáním z důvodu, o němž obviněný věděl a mohl jej sdělit již dříve. 2) V omluvě musí být uveden důvod, který obviněnému účast na jednání znemožňuje. Tomuto požadavku nevyhoví např. omluva s vágním odvoláním se na vyřizování důležitých záležitostí. 3) Důvod omluvy musí být doložen, obviněný tedy musí své tvrzení v rámci objektivních možností prokázat.“* Ačkoliv se uvedený rozsudek vztahuje k právní úpravě § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, s ohledem na totožnou konstrukci možnosti konání ústního jednání v nepřítomnosti obviněného, tedy stejně zakotvenou nutnost náležité omluvy, na něj lze zcela odkázat i v nyní projednávané věci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2019, č. j. 1 As 407/2018-56).
34. Je nutné rovněž zmínit, že ústním projednáním přestupku před správním orgánem prvního stupně za účasti řádně předvolaného účastníka je sledována a také garantována právní jistota spolehlivého zjištění skutkového stavu věci a prokázání viny či nevin, jakož i právo na spravedlivý proces (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009-66). Rozhodnout v nepřítomnosti obviněného lze pouze tehdy, pokud se odmítne k projednání dostavit nebo se dostaví bez náležité omluvy nebo

důležitého důvodu. Zákon nestanoví, jak by měla náležitá omluva vypadat. Hodnocení toho, zda se v konkrétním případě jedná o náležitou omluvu, resp. důležitý důvod, přísluší správnímu orgánu. Jedná se o jeho zákonem svěřené diskreční oprávnění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2007, č. j. 4 As 4/2007-46, nebo ze dne 30. 5. 2008, č. j. 2 As 16/2008-41). Toto hodnocení provádí správní orgán i s ohledem na dosavadní průběh řízení. Proto i důvod, který může být dostatečný pro přeložení prvního ústního jednání, již nemusí být dostatečný i pro jeho další přeložení. Vzhledem ke smyslu zákona se za náležitou omluvu bude považovat taková, jejíž důvody skutečně znemožňují účastnit se nařízeného správního řízení. Těmito důvody může být hospitalizace nebo jiné skutečnosti prokazatelně zamezující pohybu osoby a tedy znemožňující dostavit se na místo nařízeného jednání. Lékařská zpráva, která nezakazuje cestování ani nepředepisuje klid na lůžku, nemůže být považována za řádnou omluvu, která opravňuje stěžovatele nedostavit se ke správnímu řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2012, č. j. 1 As 55/2012-32).

35. Žalobce byl řádně předvolán k ústnímu jednání předvoláním, které mu bylo doručeno proti jeho podpisu dne 17. 12. 2020. Dne 31. 12. 2020 žalobce doručil správnímu orgánu prvního stupně v pořadí již třetí omluvu z ústního jednání a svou nepřítomnost odůvodnil trvající pracovní neschopností a bolestí zad. Krajský soud na tomto místě podotýká, že nemůže souhlasit s postupem, který žalobce v projednávané věci zvolil, a naopak se ztotožňuje s názorem správního orgánu prvního stupně. Ten ve svém rozhodnutí uvedl, že přestože omluvu žalobce ze stejných důvodů akceptoval již dne 25. 8. 2020, tedy pouhý jeden den před původním termínem ústního jednání, tak nyní již nebyl důvod omluvu akceptovat. Poukázal na to, že již podle lékařské zprávy ze dne 23. 11. 2020 měl žalobce povolené vycházky v dopoledních i odpoledních hodinách, přičemž lékař se ke schopnosti či neschopnosti žalobce účastnit se ústního jednání nevyjádřil. Žalovaný v postupu správního orgánu prvního stupně neshledal pochybení a s jeho závěry o nesplnění podmínky náležité omluvy (tj. bezodkladnost a řádné doložení důvodu znemožňujícího mu účast na jednání) se ztotožnil a své závěry podložil i relevantní judikaturou Nejvyššího správního soudu.
36. Na tomto místě je třeba zopakovat, že nezbytnou náležitostí omluvy je její včasnost. Po žalobci lze totiž spravedlivě požadovat, aby uvědomil správní orgán o důvodu své nepřítomnosti na ústním jednání bezprostředně poté, co se jej dozví. V nyní posuzované věci žalobce zaslal omluvu správnímu orgánu prvního stupně až v poslední pracovní den (31. 12. 2020) před termínem nařízeného ústního jednání (4. 1. 2021) a 14 dní po doručení oznámení o nařízení ústního jednání. Uvedenou omluvu žalobce zcela jistě mohl a měl správnímu orgánu sdělit obratem, tj. bezodkladně, a nikoliv čekat na poslední den. To obzvláště za situace, že nemožnost dostavit se k ústnímu jednání odůvodnil lékařskou zprávou ze dne 23. 11. 2020, tedy více než měsíc starou, kterou navíc již správní orgán prvního stupně disponoval, přičemž žalobce v omluvě uváděl zdravotní obtíže, které u něj přetrvávaly již více než čtyři měsíce, aniž by doložil aktuální závažné zhoršení zdravotního stavu bránící mu se ústního jednání účastnit.
37. Krajský soud rovněž konstatuje, že posouzení náležitosti omluvy nebo důležitosti důvodu bránícího účasti u jednání spadá do diskrečního oprávnění svěřeného správnímu orgánu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2017, č. j. 6 As 151/2016-19). Pokud tedy správní orgán nejedná při posuzování omluvy v rozporu se zásadou libovůle a nejde o zjevný excés z mezí správního uvážení, krajský soud

přistupuje k posouzení postupu správních orgánů v souladu s uvedenou judikaturou Nejvyššího správního soudu a do jeho diskrece za těchto okolností nezasahuje (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 31. 5. 2021, č. j. 43 A 2/2020-52).

38. Žalobce správně odkázal na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 11. 2019, č. j. 72 A 8/2018-24, v tom smyslu, že závažným důvodem pro omluvu z jednání je zejména pracovní neschopnost uznaná lékařem. Je však třeba dodat, že uvedené neplatí bezvýjimečně. Tentýž soud v uvedeném rozsudku s odkazem na komentářovou literaturu uvedl, že *„zda se jedná v daném případě o závažný důvod k omluvě, posoudí správní orgán v rámci svého správního uvážení při respektování předvídatelnosti rozhodnutí. Při svém rozhodování správní úřad vždy přihlíží k individuální charakteristice případu i osobnosti předvolaného.“* Žalobním námitkám směřujícím do neakceptace žalobcovy omluvy z ústního jednání a následného konání ústního jednání v jeho nepřítomnosti soud nepřisvědčil. Správní orgán prvního stupně se důvodností omluvy zabýval, sám zjišťoval, zda žalobcem uváděné důvody nemožnosti dostavit se k ústnímu jednání trvají, a řádně odůvodnil, proč nevyhodnotil žalobcovu omluvu jako náležitou. Krajský soud ve shodě se žalovaným s takovým hodnocením souhlasí a shrnuje, že žalobcovu omluvu nelze považovat ani za včasnou, tedy bezodkladnou, ani co se důvodu omluvy týče za řádně doloženou.
39. Krajský soud nepřisvědčil ani námitce porušení § 36 odst. 3 správního řádu. Podle citovaného ustanovení platí: *„Nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.“* Podle krajského soudu správní orgán prvního stupně žalobci možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí dal. V předvolání k ústnímu jednání nařízenému na den 4. 1. 2021 jej poučil, že toto právo žalobce bude moci realizovat právě během ústního jednání. Toho se ovšem žalobce bez náležité omluvy (viz výše) nezúčastnil. Sám se proto připravil o danou možnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí. Lze navíc dodat, že správní orgán prvního stupně při ústním jednání již správní spis nedoplňoval o žádné nové podklady. Pouze stávající podklady provedl zákonem předvídaným způsobem jako důkazní prostředky. Pokud proto žalobce namítá, že nemohl využít práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, nenamítá tak důvodně.
40. Dále žalobce namítal, že správní orgán prvního stupně nepřesně stanovil, kde se stal skutek, o kterém bylo vedeno přestupkové řízení. K problematice popisu skutku ve výroku správního rozhodnutí lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2015, č. j. 2 As 111/2015-42, a ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006-73. Nejvyšší správní soud uvedl, že *„výrok rozhodnutí o jiném správním deliktu musí obsahovat popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným“* a že v případě správního trestání *„je třeba, aby skutek, pro který je se stěžovatelem vedeno správní řízení o správním deliktu, byl řádně označen, a to nejen časem, ale i přesným místem jeho spáchání. Důvod takového požadavku je zřejmý – z popisu skutku musí být patrné všechny skutkové okolnosti jednání potenciálního delikventa, které jsou rozhodné pro úsudek, zda byly naplněny všechny znaky skutkové podstaty správního deliktu, kvůli němuž je řízení vedeno.“* Dále přestupkový zákon v § 93 odst. 1 písm. a) stanoví, že *„ve výrokové části rozhodnutí o přestupku, kterým je obviněný uznán vinným, se kromě náležitostí podle správního řádu uvede popis skutku s označením místa, času a způsobu jeho spáchání.“*

41. Judikatura správních soudů v tomto případě nepožaduje označit místo přestupku vždy zcela přesně, například GPS souřadnicemi nebo číslem popisným domu. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 7. 2015, č. j. 4 As 63/2015-52, uvedl, že posouzení, zda „*je určení místa spáchání přestupku ve výroku dostatečně konkrétní, je otázkou posouzení okolností každého jednotlivého případu, přičemž závěry vyslovené v rozsudcích správních soudů nelze prezentovat odtržené od kontextu případů, které byly těmito soudy rozhodovány. Místo spáchání přestupku lze určit s větší či menší přesností, přičemž je třeba odmítnout úvahy o nutnosti specifikovat místo spáchání přestupku v každém případě s přesností na 1 m pomocí GPS souřadnic. V případě překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci bude podstatné, zda se (...) jedná o velkou obec či město s komplikovanou dopravní situací (křížení více pozemních komunikací, množství dopravních značek stanovících místní úpravu nejvyšší povolené rychlosti apod.) a zda přesné určení místa je rozhodné pro posouzení toho, zda došlo ke spáchání přestupku.*“ V rozsudku ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014-39, pak Nejvyšší správní soud uvedl, že „*nelze vyžadovat, aby bylo místo spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí o přestupku vymezeno na metr přesně. (...) V každém individuálním případě je pak nutno posuzovat, zda je úsek komunikace popsán ve výroku rozhodnutí o přestupku společně s označením času a způsobu spáchání přestupku vymezen dostatečně konkrétně tak, aby nemohl být skutek zaměněn s jiným.*“
42. V posuzovaném případě správní orgán prvního stupně ve výrokové části rozhodnutí uvedl, že skutek se stal v obci Rokytnice nad Jizerou, v části Horní Rokytnice, na místní komunikaci ve směru k části obce Hrušov, žalobce byl zastaven u parkovací plochy P2. Ve světle výše zmíněné judikatury Nejvyššího správního soudu zdejší soud takový popis místa spáchání přestupků považuje za dostatečně konkrétní. Je navýsost logické, jsou-li u výroku o spáchání přestupku spočívajícího například v překročení nejvyšší povolené rychlosti zvýšeny požadavky na přesnost určení místa spáchání přestupku, neboť právě nejvyšší povolená rychlost může být stanovena omezením pro určitý úsek pozemní komunikace. V kontrastu s tím jsou bezesporu znatelně nižší nároky na přesnost určení místa spáchání přestupku spočívajícího v řízení motorového vozidla, aniž by řidič měl u sebe řidičský průkaz, neboť povinnost mít u sebe řidičský průkaz není omezena na určité úseky pozemních komunikací – platí paušálně, a nelze tedy bez dalšího tvrdit, že jistá míra neurčitosti může mít vliv na zákonnost správního rozhodnutí. Uvedené pak lze přiměřeně vztáhnout i na přestupek spočívající v odmítnutí podrobit se vyšetření ke zjištění možného ovlivnění alkoholem.
43. Stejně tak k popisu samotného skutku, který mimo jiného uvádí, že žalobce „řídil vozidlo“, soud nemá žádných výhrad. Přestupkové jednání žalobce spočívalo v odmítnutí podrobit se vyšetření ke zjištění možného ovlivnění alkoholem a v řízení motorového vozidla, aniž by řidič měl u sebe řidičský průkaz. Taková jednání jsou nezbytně spjata s tím, že řidič musel řídit motorové vozidlo. Soud proto považuje za správné a logické, pokud je tato skutečnost uvedena ve výrokové části správního rozhodnutí, přestože v samotném řízení motorového vozidla přestupkové jednání nespočívá. Uvedené platí i pro uvedení časového určení, kdy žalobce řídil motorové vozidlo, tedy dne 6. 11. 2019 v době od 23:50 s přesahem do 7. 11. 2019, přestože žalobce byl hlídkou zastaven až dne 7. 11. 2019 v 0:05 hodin.
44. Dále se soud zabýval okruhem několika dílčích žalobních námitek týkajících se výzvy k podrobení se dechové zkoušce ke zjištění přítomnosti alkoholu v krvi žalobce. Soud na tomto místě podotýká, že správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí citoval

relevantní pasáže ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu, nikoliv jeho celé znění, což však není vadou, natož vadou způsobující nezákonnost rozhodnutí. Stejně tak soud nepovažuje za vadu, pokud se nikde v rozhodnutí neobjevuje citace zvláštního právního předpisu (zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek), na který právě uvedené ustanovení zákona o silničním provozu odkazuje. Stěžejní je, že správní orgán prvního stupně specifikoval, že přestupkové jednání žalobce spočívalo v porušení povinnosti podrobit se na výzvu policisty vyšetření ke zjištění, zda nebyl ovlivněn alkoholem.

45. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že v jednotlivých částech a pasážích rozhodnutí správního orgánu prvního stupně jsou skutečně určité rozdíly. Ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, je uvedeno, že žalobce „*byl vyzván, aby se podrobil dechové zkoušce ke zjištění přítomnosti alkoholu v krvi, které odmítl, a dále, aby se podrobil odbornému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem žilní krve, kdy se přes výzvu a řádné poučení tomuto vyšetření rovněž odmítl podrobit.*“ V odůvodnění je pak uvedeno, že žalobce „*byl vyzván, aby se podrobil dechové zkoušce ke zjištění přítomnosti alkoholu v krvi. Přes výzvu a řádné poučení se obviněný odmítl podrobit dechové zkoušce a odbornému lékařskému vyšetření spojenému s odběrem žilní krve.*“ Soud souhlasí se žalobcem, že dechovou zkouškou nelze zjistit přesný obsah alkoholu v krvi. Lze jí provést jen orientační zkoušku na zjištění ovlivnění alkoholem pro případné využití dalších metod. Z pohledu soudu jde však toliko o rozdíly a nepřesnosti formulační. V kontextu projednávaného případu nemá soud pochyb o tom, že žalobce byl nejprve vyzván k dechové zkoušce, která by orientačně ukázala na možnou přítomnost alkoholu v krvi řidiče. Po jejím odmítnutí byl žalobce vyzván k podrobení se lékařskému odběru krve za účelem zjištění obsahu alkoholu v jeho krvi, což také odmítl. Podpůrně soud odkazuje nejprve na úřední záznam sepsaný prap. Š. (č. 1. 3 správního spisu), kde je uvedeno, že žalobce „*byl vyzván k podrobení dechové zkoušky na zjištění přítomnosti alkoholu v dechu přístrojem Dräger. Na výzvu reagoval tak, že ji odmítl a dechové zkoušce se nepodrobil.*“ Ještě podrobnější je úřední záznam sepsaný pprap. K. (č. 1. 2 správního spisu), kde je uvedeno, že z žalobce „*byl cítit alkohol, byl vyzván dle § 5 odst. 1 písm. f) zák. č. 361/2000 Sb. k provedení dechové zkoušky. Na tuto výzvu se řidič odmítl dechové zkoušce podrobit. Následně byl řidič poučen, že se dopouští přestupku podle § 125c odst. 1 písm. d) zák. č. 361/2000 Sb., kterému porozuměl a souhlasil.*“ Uvedené dle soudu neponechává prostor k úvahám o možné nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ani nevzbuzuje žádné otázky, jak a k čemu byl žalobce vyzván, případně, zda byl poučen. Podle § 10 odst. 5 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, platí, že „*pokud to okolnosti dovolují, je policista před provedením úkonu, při němž dochází k přímému vynucování splnění právní povinnosti nebo k přímé ochraně práv za použití síly nebo hrozby jejího použití (...), povinen použít slov „Jménem zákona!“ a odpovídající výzvy.*“ Z žádných ze správního spisu vyplývajících podkladů soud nemá důvod domnívat se, že poučení a výzva nebyly provedeny náležitým způsobem, naopak z nich vyplývá, že žalobce poučení porozuměl, souhlasil s ním a v odvolání nesprávné poučení ze strany policistů ani nenamítal.
46. Konstatování správního orgánu prvního stupně, že výslech svědků (policistů) nevnesl do případu pochybnosti, dle soudu neporušuje zásadu presumpce neviny. Lze předpokládat, že o podobě přestupkového jednání žalobce měl správní orgán povědomí ještě před konáním ústního jednání z úředních záznamů a z oznámení o přestupku, ale také z předešlého průběhu správního řízení (první prvostupňové rozhodnutí bylo odvolacím

orgánem zrušeno a ve věci bylo správním orgánem prvního stupně rozhodováno již podruhé). Navíc z judikatury správních soudů vyplývá, že úřední záznam správnímu orgánu slouží jako předběžná informace o skutku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115). Nelze tedy správnímu orgánu klást za vinu to, že vyhodnotil obsah výsledku svědků jako totožný s úředními záznamy, a tedy jako nevzášející do věci žádné nové informace či pochybnosti.

47. K námitce neuvedení čísla jednacího na rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, ale pouze označení „naše značka“ a „pořadové číslo“, soud konstatuje, že podle § 69 odst. 1 správního řádu je skutečně jednou z povinných náležitostí správního rozhodnutí právě uvedení čísla jednacího, které umožňuje jednoznačnou specifikaci listiny. Z judikatury správních soudů však vyplývá, že neuvedení čísla jednacího v rozhodnutí správního orgánu je sice porušením uvedeného ustanovení, avšak vzhledem k tomu, že k identifikaci rozhodnutí postačí datum jeho vydání, uvedení spisové značky a dostatečně určité vymezení věci, o níž je rozhodováno, nemůže tímto ryze formálním pochybením dojít k výraznému dotčení na procesních právech účastníka řízení (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 3. 2011, č. j. 9 Ca 256/2008-38). Nejde tedy o vadu způsobující nicotnost správního rozhodnutí, ani jeho nezákonnost, pro kterou by bylo nezbytné jej zrušit. Pokud správní orgán prvního stupně pracuje s trestem ve výši 1 roku, zatímco odvolací orgán ve výši 12 měsíců, považuje to soud za ekvivalentní vyjádření jednoznačně určité a totožné délky trestu. Zdaleka nejde o matoucí označení. Stejně tak není rozdíl ve formulaci „je uznán vinným“ a „je vinen“. Obojí má stejný význam a užití jedné či druhé formulace nemůže způsobit nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Vada nepřezkoumatelnosti nemůže spočívat ani v obecném konstatování žalovaného, že řízení před správním orgánem prvního a druhého stupně tvoří jeden celek a nedostatky prvního mohou být odstraněny odvolacím orgánem. Naproti tomu soud připouští, že správní orgán prvního stupně se dopustil písařské chyby, když splatnost pokuty spojil s nabytím právní moci příkazu, nikoliv rozhodnutí. Tato vada však nemá vliv na zákonnost rozhodnutí.
48. V poslední žalobní námitce žalobce bez bližší argumentace uvedl, že správní orgán prvního stupně nedostatečně odůvodnil výši uložených trestů. Krajský soud po provedeném přezkumu konstatuje, že správní orgán prvního stupně odůvodnil, že správní tresty (pokuta a zákaz činnosti) uložil ve společném řízení za přestupek nejpřísněji trestný. Uvedl ustanovení, podle kterých správní tresty uložil s odůvodněním, že oba tresty byly uloženy na samé spodní hranici sazby. Přihlédl k povaze a závažnosti přestupků, okolnostem případu a významu zákonem chráněnému zájmu. Zohlednil ve prospěch žalobce, že neměl záznam o přestupku stejné skutkové podstaty ani záznam o jiném závažném přestupku či trestném činu, zohlednil i jeho spolupráci s hlídkou policie a vyjádření lítosti nad svým činem. Správní orgán tedy zohlednil všechna kritéria, která stanoví přestupkový zákon v části druhé, hlavě VII, dílu prvním. Ani této žalobní námitce soud nepřisvědčil.
49. Z důvodů výše uvedených tedy soud nezbylo než žalobu jako nedůvodnou zamítnout dle § 78 odst. 7 s. ř. s.

V. Náklady řízení

50. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu,

kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 17. září 2021

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně